

Élet a korai egyházban

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Apostolok cselekedetei 2:42-46; 3:1-26; 4:1-18, 34-35; 5:1-11, 34-39

„Mindennap állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték Istent, és kedvelte őket az egész nép” (ApCsel 2:46-47, RÚF).

A korai egyházat szinte már nem is sürgethette volna jobban az idő. Jézus megválaszolatlanul hagyta az idő elemét (ApCsel 1:6-8), amikor a Messiás országának megalapításáról kérdezték. Ezt úgy is érthették, hogy a Lélek kiárasztásán és az apostoli küldetésen múlik minden. Így amikor elérkezett a pünkösöd ideje, a korai hívők azt hitték, hogy minden beteljesült: már megkapták a Szentlelket és az egész világnak kihirdették az evangélium üzenetét. Nem úgy, hogy az apostolok hagyták el Jeruzsálemet, hanem a világ jött el hozzájuk (ApCsel 2:5-11).

Ezután az egyház elszakadt az anyagi javaktól. Úgy érezték, hogy rövid az idő, ezért mindenüket eladták és a tanulásnak, a közösségnek szentelték magukat, miközben Jézusról tettek tanúbizonyságot, de csak Jeruzsálemben. Bár hatékonyan segítette az általuk kidolgozott közösségi program a szegényeket, Istennek mégis közbe kellett lépnie, hogy megtartsa az egyház egységét, mivel hamarosan gondok jelentkeztek. Ugyanekkor kezdtek szembenállással is találkozni, de mindeközben a hitük rendületlen maradt.

TANÍTÁS ÉS KÖZÖSSÉG

Pünkösöd után Lukács a jeruzsálemi gyülekezet belső életének leírására tért át. „*Ők pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban*” (ApCsel 2:42, RÚF). Az említett négy pont tulajdonképpen tanítást és közösséget jelent. A 46. vers szerint a templomban tanítottak, míg a közösséget magánházakban élték meg.

A templom udvarát fedett csarnokok vették körül, ahol többnyire rabbik tanítottak. A hívők komolyan tanulmányozták az apostolok tanításait, ami azt mutatja, hogy a Lélek ajándéka nem pusztán szemlélődő vallásosságra vezette őket, hanem intenzíven tanultak az apostolok vezetése mellett, akiknek erőteljes szavait csodák és jelek hitelesítették (ApCsel 2:43).

A lelki közösség a korai keresztény kegyesség egy meghatározó jegye. A hívők folyamatosan együtt voltak, nemcsak a templomban, hanem az otthonokban is, ahol közösen ettek, úrvacsorát vettek és imádkoztak (ApCsel 2:42, 46). Ilyen napi ünnepekkel fejezték ki a hitüket Jézus közeli visszajövetelében, amikor majd a Messiás országában helyreáll az Istennel való közösségük (Mt 26:29).

A magánházak kulcsfontosságú szerepet játszottak a korai egyház életében. A hívők továbbra is részt vettek a templom napi szertartásaiban (ApCsel 3:1), szombatonként pedig feltehetően a zsinagógában voltak a többi zsidó hívővel együtt (Jak 2:2), de a keresztényi áhitat meghatározó részére az otthonokban került sor.

Olvassuk el ApCsel 2:44-45 és 4:34-35 verseit! Mi volt a korai keresztény közösség egyik fontos jellemzője?

Mivel hitték, hogy közel a vég, az anyagi javaikat, mai kifejezéssel élve a „magántulajdonukat” már nem is tekintették fontosnak. Így megfelelőnek tűnt anyagi erőforrásaik közösségi használata. Nem volt okuk a holnap miatt aggódni, mivel országában maga a Messiás gondoskodik majd a szükségleteikről (Lk 22:29-30). Az elosztás révén egyre inkább erősödött közöttük az egység, és ez a keresztény nagylelkűsége is remek példa volt.

Mennyire vagyunk nagylelkűek azzal, amit az Úrtól kaptunk?

A SÁNTA MEGGYÓGYÍTÁSA

ApCsel 3:1 verse szerint Péter és János a templomba tartott a 3 órakerkezdődő imádságra. Ez mutatja, hogy a korai időszakban az egyház hite jellegét tekintve zsidó volt. Vagyis az apostolok nemcsak azért jártak a templomba, hogy tanítsanak vagy új hívőket nyerjenek, hanem mert Péter és János még mindig zsidó volt, legalábbis eddig a pontig a zsidó vallási hagyományokat követték (ApCsel 20:16; 21:17-26). Aznap bámulatos csodát tettek (ApCsel 3:1-10), ami lehetőséget adott Péternek arra, hogy elmondjon egy újabb prédikációt.

Olvassuk el ApCsel 3:12-26 szakaszát! Mire helyezte Péter főként a hangsúlyt ebben a prédikációban?

Öt fő pont jellemzi a korai keresztény igehirdetést: Jézus a szenvedő Messiás (ApCsel 3:18); Isten feltámasztotta Őt (ApCsel 3:15); Isten megdicsőítette Jézust a mennyben (ApCsel 3:13); vissza fog térni (ApCsel 3:20) és a bűnbocsánathoz szükséges a bűnök megbánása (ApCsel 3:19).

Sok szempontból mi is ugyanezt az üzenetet visszük el a világnak, noha a körülmények megváltoztak. Az apostolok még zsidó környezetben voltak, az embereknek nem kellett vallást váltani, hanem csak egyszerűen „átérni” a régi szövetségről az újra. Isten népeként el kellett fogadniuk a Messiást, tapasztalva Jézus elfogadása után a valódi újjászületést.

Még ha más is most a helyzet, az üzenet lényegében ugyanaz: Krisztus meghalt a bűneinkért, feltámadt és vissza fog térni. Ez azt jelenti, hogy benne találjuk meg az üdvösségünket. A keresztre feszített, feltámadt és visszatérő Jézus Krisztus áll szükségképpen az üzenetünk előadásmódjának a középpontjában *A jelenések könyve* 14. fejezete hármasszoros angyali üzenetének kontextusában is.

„A magukat keresztényeknek vallók között a hetednapos adventistáknak kell a leginkább felemelniük Krisztust a világ előtt. A harmadik angyali üzenete a szombat hirdetésére szólít. Ezt az igazságot is hirdetni kell az üzenetben található többi igazság mellett. Viszont Krisztus Jézust nem szabad kihagyni, aki a figyelem központjában áll. Krisztus keresztségénél találkozik a kegyelem és az igazság, és az igazságosság és a béke csókolgatják egymást. Segíteni kell a bűnösnek, hogy a Golgotára tekintsen. Egyszerű gyermeki hittel kell bízni az Üdvözítő érdemeiben, el kell fogadnia igazságát és hinni kell kegyelmében” (Ellen G. White: *Gospel Workers*. 156-157. o.).

AZ ELLENÁLLÁS KEZDETE

Nem sok idő telt el, mire az egyház sikerei ellenállást gerjesztettek a jeruzsálemi vezetőkben. A jeruzsálemi templomot a főpap és a társai vezették, a legtöbben közülük szadduceusok voltak. A főpap a Szanhedrin testületének az elnöke is volt, ami abban az időben leginkább szadduceusokból és farizeusokból állt. A szadduceusokat felettébb nyugtalanította Péter és János tanítása, miszerint Jézus feltámadt a halálból, mivel nem hittek a feltámadásban. A templom őrei letartóztatták az apostolokat, akik a következő napig őrizetben maradtak, majd a tanács elé vitték őket (ApCsel 4:1-7).

Olvassuk el ApCsel 4:1-18 szakaszát! Mit válaszolt Péter arra a kérdésre, hogy milyen hatalom által cselekedtek? Mi volt Péter üzenetében, ami miatt a vezetők fenyegetve érezték magukat?

A hatalomra vonatkozó kérdés mutatja, hogy a zsidó vezetőket éppen ez foglalkoztatta. Péter viszont nemcsak azt jelentette ki, hogy a csodát Jézus nevében tették. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az üdvösséget egyedül tőle kaphatjuk. Az apostolok a legfőbb zsidó testület előtt jelentek meg, ám annál jóval nagyobb hatalom szolgálatában álltak. Egyszerű, iskolázatlan, galileai halászok voltak, ezért a jelenlevők megdöbbenek bátorságuk és ékesszólásuk láttán. Pontosan az volt a lényeg, amit ugyan a vezetők nem vettek észre, hogy beteltek Szentlélekkel, épp ahogyan Jézus előre megmondta (Mt 10:16-20). Mivel a Szanhedrin képtelen volt tagadni a csodát – a meggyógyított férfi is jelen volt, mindenki láthatta –, ezért megtiltották az apostoloknak, hogy tovább prédikáljanak. Ugyanúgy tartottak az üzenettől, mint a mozgalom növekvő népszerűségétől. Mivel nem értékelték helyesen a bizonyítékokat, hagyták, hogy az előítélet és a védekezési kényszer diktálja a cselekedeteiket.

Péter utolsó szavai *Az apostolok cselekedetei* legértékesebb gyöngyszemei közé tartoznak: „*Vajon igaz dolog-e Isten előtt, rátok hallgatnunk inkább, hognem Istenre, ítéljétek meg! Mert nem tehetjük, hogy amiket látunk és hallottunk, azokat ne szóljuk*” (ApCsel 4:19-20).

Gondolkodjunk el a hatalomvágyról, arról, hogy milyen veszélyes is lehet minden szinten és környezetben! Keresztényként Isten szolgálatra hívott el bennünket. Miért őrizkedjünk tehát annyira a hatalom csábításától?

ANÁNIÁS ÉS SZAFIRA

Nem volt kötelező a korai egyházban közkézre adni a javakat, ez nem számított a tagság formai feltételének. Ám bizonyára többen is példát mutattak az önkéntes nagylelkűség tekintetében, ami az egész közösségre ösztönzően hatott. Az egyik Barnabás esete volt (ApCsel 4:36-37), ő a könyv későbbi részében fontos szerepet játszik.

Persze rossz példák is előfordultak, amelyek az egyház egységét belülről bomlasztották, ráadásul pontosan akkor, amikor a külső támadások elkezdtek.

Olvassuk el ApCsel 5:1-11 verseit! Mi a történet tanulsága?

Bár Lukács nem közli az összes részletet, nem kérdéses: Anániással és Szafirával nem az az alapvető probléma, hogy meg akarták tartani a pénzt, inkább a közösségen belüli megtévesztés volt a baj. A bűnük nem hirtelen felindulásból fakadt, aprólékosan kidolgoztak egy tervet, amivel szándékosan próbára akarták tenni „*az Úr Lelkét*” (ApCsel 5:9, RÚF). Nem lettek volna kötelesek eladni a tulajdonukat és pénzt adni az egyháznak. Amikor erre rászánták magukat, talán egyedül a saját érdekükben cselekedtek, sőt, lehet, hogy egy ilyen dicséretesnek, jótékonynak tűnő tettel befolyást akartak szerezni a testvérek között.

Ez talán magyarázza, hogy miért büntette meg őket Isten ilyen súlyosan. Még ha az egyház közösségi életét az a meggyőződés alakította is, hogy Jézus nemsokára visszajön, Anániás és Szafira tette csökkentette volna az Isten iránti hűség fontosságát, rossz befolyást árasztva a hívők között. Sem Anániás, sem Szafira esetében (ApCsel 5:8) nem olvassuk, hogy lehetőségük lett volna megvallani a bűneiket, de talán csak a beszámoló rövidege miatt.

A lényeg, hogy az elejétől a végéig bűnös módon viselkedtek, a bűn pedig komoly dolog Isten szemében (Ez 18:20; Róm 6:23), még akkor is, ha nem mindig bünteti meg azonnal. Sőt, már annak is Isten kegyelmes voltára kell bennünket emlékeztetnie, hogy a büntetést gyakran elhalasztja (2Pt 3:9).

Miért vigyázzunk, nehogy mi is feszegessük a kegyelem határait, mint a korai egyház két tagja tette?

A MÁSODIK LETARTÓZTATÁS

Isten fel tudta használni az apostolokat a bűnre kimondott ítéletben, amint Anániás és Szafira esetében történt, valamint abban is, hogy a bűnösöket kegyelmében részesítse. Erőteljes gyógyító szolgálatuk (ApCsel 5:12-16) kézzelfoghatóan bizonyította, hogy Isten Lelke munkálkodik bennük. Meglepő, hogy az emberek még Péter árnyékát is gyógyítónak hitték. Az evangéliumokban ezzel az az eset áll a legközelebbi párhuzamban, amikor egy nő meggyógyult, miután megérintette Jézus ruháját (Lk 8:43-44). Lukács persze nem mondja, hogy Péter árnyékának gyógyító ereje lett volna, csak az emberek gondolták így. Isten viszont még úgy is kiárasztotta kegyelmét, hogy a népszerű babonaság szintén benne volt a képben.

Minél inkább beteltek az apostolok Szentlélekkel, minél inkább növekedt a jelek és a csodák száma, a vallási vezetők annál féltékenyebbek lettek. Emiatt másodjára is letartóztatták az apostolokat (ApCsel 5:17-18). A vezetőség egyes tagjai csak az apostolok szabadulása után (ApCsel 5:19-24) kezdtek arra gondolni, hogy talán természetfeletti erők munkálkodnak, és miután Péter újabb bátor beszédet mondott, amelyben kihangsúlyozta: „Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek” (ApCsel 5:29).

Olvassuk el ApCsel 5:34-39 verseit! Hogyan próbálta meg Gamáliel eltéríteni a Szanhedrint attól, hogy kivégeztessék az apostolokat?

A Szanhedrint a szadduceusok vezették, a farizeusoknak csak kisebbségi befolyása volt. Gamáliel farizeus volt, a törvény doktora. A zsidók annyira tisztelték, hogy így szólították: „Rabban” („tanítónk”), nem csupán „Rabbi” („tanítóm”). Pál is a tanítványa volt (ApCsel 22:3).

Gamáliel felidézett két lázadást Izrael közelmúltjából, amelyeknek szintén voltak követői és zavart keltettek. Miután a vezetőket megölték, a követőik teljesen szétszóródtak. Gamáliel azt a következtetést vonta le, hogy ha a keresztény mozgalom embertől ered, hamarosan el fog tűnni. Viszont ha isteni eredetű, ahogy azt az apostolok állították, akkor hogyan akarnának az útjába állni? Gamáliel tanácsa kerekedett felül. Az apostolokat megvesszőzték, majd ismét rájuk parancsoltak, hogy ne beszéljenek Jézus nevében.

E történet szerint miért lehet szükséges és miért segíthet gyakran a jó tanács? Hogyan tanulhatunk meg többször tanácsot kérni, még akkor is, ha olyasmit hallunk, amit nem igazán szeretnénk?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Sáfárok vagyunk, és távolléte idejére Urunk a házának és érdekeinek gondozásával bízott meg bennünket, mert ennek szolgálatáért jött a földre. Amikor visszatért a mennybe, ránk hagyta a felelősséget, és elvárja, hogy figyeljük és várjuk megjelenését. Legyünk hűek a bizalmához, különben ha váratlanul eljön, álomban talál bennünket” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 8. köt., 37. o.)!

„Az embereknek fel kell mérniük az Isten ügyében tett ígéreteik és fogadalmaik szentségét. Az ilyen fogadalmakat általában nem tekintik annyira kötelezőnek, mint az emberek előtt tett kötelezettségvállalásokat. Vajon az Istennek tett ígéret kevésbé lenne szent és kötelező? A keresztyének figyelmen kívül hagyhatnák adott szavukat, ha az nem tartalmaz konkrét feltételeket vagy mert nem lehet a jog eszközeivel kikényszeríteni? Nincs olyan jogi tétel vagy kötelék, amely jobban kötelezne, mint az Isten ügye mellett tett fogadás” (Ellen G. White megjegyzései, *The SDA Bible Commentary*. 6. köt., 1056. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Jézus egyebek mellett két üzenetet bízott tanítványaira: közeli visszajövetelének ígérését és a világszéles missziót. Hogyan befolyásolja ez a két tényező a küldetéstudatunkat és az evangélium hirdetésére való elhívásunkat?
2. Valaki egyszer azt mondta: „Készen kell állnunk, mintha Jézus ma jönne el, de úgy kell munkálkodnunk (az egyház küldetésében), mintha még száz évbe telne, hogy megérkezzen!” Milyen bölcsességet találunk ebben a gondolatban? Hogyan alkalmazhatjuk ezt az elhívásunkra?
3. Miért álljon minden prédikációnk középpontjában Jézus élete, halála, feltámadása és visszatérése? Gondoljunk erre így: Mi haszna volna az üzeneteinknek ezek nélkül az események nélkül?
4. Mennyire nehéz belelátni mások szívébe, legyen az akár jó, akár rossz? Mire tanít meg Anániás és Szafira története ezzel kapcsolatban?
5. Említsünk meg néhány mai „Gamálielt”, akit ismerünk! Esetleg mi tölthetjük be ezt a szerepet mások életében? Beszéljessünk a csoportban arról, hogyan segített egy-egy bölcs tanács, amit adtunk vagy kaptunk! Mit tanulhatunk meg ezekből az esetekből?

MÁR KÉSZÜLÖK...

Már készülök, mert menni kell.
Az ősi titok énekel.

Énekli már a távozást,
a félve várt és várva várt
találkozást, majd odaát.

A távozók útját lesem
az élet rácsai közül,
és készülgetek csendesen.

Ha forró homlokom tüzel
a fáradt tenyerem között,
Ő van itt, valahol közel.

Már méregetem az eget,
a távolit, a csodálatost,
s a választ, amit rejteget.

Ha szólnak, félig hallgatom.
Az angyal, ki eddig kísért,
készítgeti az altatóm.

Itt még félig, már félig ott,
mint ünnepére készülön
a hétköznaptól meghívott.

Böngészi még egyszer a hit
a Könyv kopottra olvasott,
egyet ígérő szavait.

Böngészi titkon a remény,
átvinnivalót mit talál
e szürke élet peremén.

Még nem tudom, mi lesz velem,
bár rettegek és reménykedem.

A múltamat söpörgetem,
s dúdolva, ha ágyam vetem,
a találkozóm énekelem.

(Ismeretlen szerző)